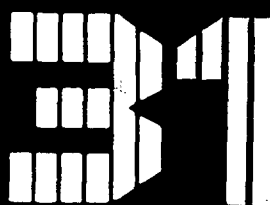

סינמטק

כתב עת לענייני קולנוע בהוצאת סינמטק תל-אביב

מאקאבייב • ונציה-לוקארנו '86
• סלומון • אוסטרלים •

תכנית סינמטק ת"א לחודשים מרץ-דצמ' 86

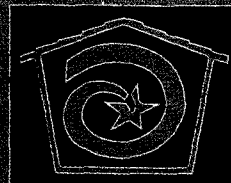
(1) סינמטק: כתב עת
ז'אנר קולנוע 1986
נומרו 33 מאגר # 31

(2) תוכנית סינמטק ת"א
נומרו 33 מאגר 1986

ואיפה העדינות? ...
לעצמנו!

סרטו של פטריק שולמן ("סיפור בזיג-זג") • הקרנה מיוחדת בסינמטק

המבנה הזקם בסיוע מפעל הפיס

לא רק אתה "צריך פיס בחיים". כמוך זקוקים לפיס מוסדות החינוך והבריאות הממלכתיים. הרשויות המקומיות, וכל אותם גופים ומוסדות בישראל שכספי מפעל הפיס הם חלק בלתי נפרד ותנאי לקיומם. ההתפתחות המואצת של מפעל הפיס בשנים האחרונות, מוצאת את ביטוייה בהורמת מיליארדי שקלים מדי שנה בשנה לבניית מאות פרויקטים בתחומים רבים ומגוונים. בשנים 85-83 נבנו ושוקמו בכספי המפעל 1285 כיתות וחדרי לימוד. הוקמו ושופצו למעלה ב-2680 מקלטים. נבנו כ-150 מבני בריאות מוסדות ומועדונים לקשישים; נרכשו והותקנו מחשבים בכ-200 רשויות מקומיות ובכ-500 בתי ספר. נתונים אלה ורבים אחרים, הפכו את מפעל הפיס למנוף רב עצמה בתנופת הבניין וביצירת התשתית בקידום החינוך הבריאות והחברה בארץ. גם המדינה "צריכה פיס בחיים".

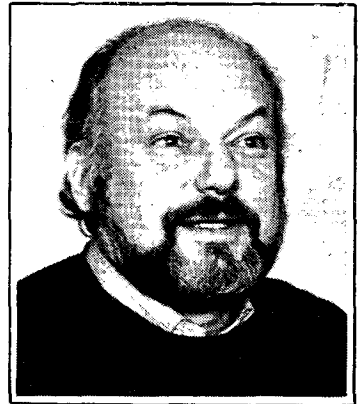
צריך פיס בחיים.

יד החיים

מכתבים

כתב עת לענייני קולנוע בהוצאת סינמטה תל-אביב

דושאן מאקאבייב (עמ' 4)
 לפני ואחרי "קוקה-קולה קיד". רשימות הבמאי לפני ההפקה (עמ' 4), רשמיו של יכין הירש מן הסרט המוכן (עמ' 8) ותזכורת ל"מונטנגרו", הסרט שהכין את הקרקע להרפתקאה האוסטרלית (עמ' 10) - כל זה כדי ללוות אוסף של סרטי מאקאבייב הכלול בתוכנית הסינמטק לחודשים נובמבר-דצמבר 1986.

דושאן מאקאבייב

פסטיבל ונציה (עמ' 12)
 סקירה של אחד הפסטיבלים החשובים ביותר בעולם הסרטים, שאם לא ינקוט באמצעי זהירות מידיים הוא עלול לאבד את כבודו. בין הסרטים שהוצגו בו - "סביב חצות", "הקרן הירוקה" ו"מגדל הדבורים".

תכנית הסינמטק (עמ' 19)
פסטיבל לוקארנו (עמ' 35)
 המקום בו ישראלים זוכים לפרסים הוא במה חשובה ומעניינת להכרת שמות חדשים ביצירה הקולנועית ובדיקה מחודשת של שמות מפוארים מן העבר. מסמר הפסטיבל השנה: טרוספקטיבה של הבמאי היפני קייסוקה קינושיטה.

הצלם כמדיום (עמ' 41)
 דליה קרפל מראיינת את אמנון סלומון, מצלמי הקולנוע המגוונים ביותר בישראל, מי שהוכיח כי הוא מסוגל להתאים את עצמו במידה שווה לנסיונות של ז'אק קטמור, לדרישות של בועז דוידזון ולאגדות הילדים של "קנון".

פעמיים אוסטרליה (48)
 שאול שיררין סוקר שניים מן הסרטים האוסטרלים שכלולים בתכנית מיוחדת המוקדשת לקולנוע זה, שתוצג בסינמטקים בחודש הקרוב. שני הסרטים: "בקלאש" ו"חיים למחצה".

הלל מרקוס • סוכנות לבטוח בע"מ • רמת-גן
 ביאליק 47 • ת.ד. 240 • טלפון 721386, 732178

סוכנות ויעוץ לכל ענפי הביטוח

BONG BONG 20

WOLLOMBI 74

BUDGEWOI

דושאן מאקאבייב

הערות ענייניות (?)

על אוסטרליה, אוסטרלים, הכנת הסרט, ומדוע קוקה קולה מהווה דוגמא אידיאלית לדרך שבה כבשה אמריקה את העולם)
לקרוא אחרי הצפייה בסרט

האוסטרלים מתגלחים תמיד בג'ונגל

אם נדלג על הסיפורים אודות חיות משונות, מה ידעתי אני על אוסטרליה לפני שביקרתי בה לראשונה, בשנת 1975? ראיתי את סרטו של הארי ואטס "אוברלנדס" עם צילומים של עדרי בקר חסרי מנוחה, הזכורים לי יותר מתמונות בני-האדם. סרט אחר, "בוש קריסטמס" לימד אותי שחג המולד נחוג שם בחום בלתי-נסבל. יומני הסרטים ממלחמת העולם השנייה הראו לי שוב ושוב את אותו הדבר: חיילים ככובעים מוזרים, מתגלחים בתוך הג'ונגל, כשבאותם ניבטת אליהם ממראות זעירות התלויות על ענפיהם של עצים טרופיים ענקיים.

חיטוי

כאשר נחתתי בשדה התעופה של סידני, ריססו אותי בחומר מחטא. הדייל הסביר שהאורחים נושאים עליהם כל מיני חיידקים ומחלות. כולירע תוצרת חוץ אינה רצויה באוסטרליה. בכל מקרה, שמחתי לגלות שאמצעי חירום אלה אינם מכוונים נגד זרים ובני-אדם. החוק אסר, בין-היתר, העברת דובדבנים ממזרח אוסטרליה למערבה. כל הדובדבנים מושמדים ברגע שהם מגיעים לקו הגבול הדמיוני שבין שני החלקים. אני חייב להודות שמעולם לא בדקתי אם גורל דומה מצפה לדובדבנים שנוסעים מן המערב, מזרחה.

בהיוולד אומה

חרוה למחשבה על שינוי פני העולם ואפשרויות חדשות, השתוללה בין סידני למלבורן, בשנת 1975. ביליתי אז כמה שעות בבית-הספר לקולנוע בסידני, שניהל יז'י טפליץ. אני זוכר את הרגשתי כאילו הושלכתי לתוך לוע של הר געש יצירתי.

האמריקנים, חביבים

על מעטפת ספרו של פראנק מורהאוז, שניתן לי במתנה לפני שעזבתי את המקום, רשום: "האנשים של היום - הדור האבוד של מחר". דמויות הופיעו ונעלמו והופיעו שוב ב"סיפורת המקוטעת" שלו, כשהם משתנות מדי פעם בפעם. האמריקני הבודד, נער הקוקה-קולה, מקטר על אוסטרליה, שם קץ לחייו באחד הסיפורים, והוא חי שוב בסיפור הבא.

אני מכור לכותרות של פראנק

מחצית העבודה של ספר טמונה במציאת השם הנכון. אחרי שקראתי את ספרו הראשון של מורהאוז השגתי עוד שני ספרים שלו; "החוויה החשמלית" ו"הבל וחיות אחרות"; ומיד התעורר התיאבון לעוד...

אני גם מכור לכבוד שרוחש פראנק לזוטות ולעמדות שמרניות

כאשר טי. ג'ורג' מקדאואל מכריז בחגיגות ש"הקרח דומם", הבנתי עד כמה שבריריים הם טיעוני השמאל הפוליטי ומדוע מעדיפים הבריות מנהיגים מן הימין.

IF IT IS TO BE IT IS UP TO ME

זאת הסיסמא של טי. ג'ורג'. היא הפשטות. עשר מלים, ובכל אחת שתי אותיות בלבד.

הג'ינגל המנצח

בספטמבר 1976, נערך במכון Smithsonian בושינגטון כנס בינלאומי, לסיום חגיגות 200 שנה לעצמאות ארצות-הברית. הנושא: "אמריקה אחרי מאתיים שנה - מה זה משנה?" על-מנת להוכיח שהעולם הוא היום חטיבה מגובשת אחת ושהתרבות האמריקנית הוצה גבולות בקלות של קרני רנטגן, הוחלט להציג במקום סרט בן 14 דקות, קובץ של סרטי פרסומת

לקוקה-קולה מכל רחבי העולם. כל הנוכחים הוכו בהלם. אחרי יום עמוס ויכוחים והצהרות מנוגדות, עלו כולם לאוטובוסים שצריכים היו להובילם אל נשף הסיום. פרופסור מניו-זילנד התחיל לזמזם, בבדיחות הדעת, את הסיסמה של קוקה-קולה, ומיד פרץ כל האוטובוס כולו, בקולי קולות ובחדווה רבה: משקה הפלא הפך את האקדמאים לילדים מאושרים.

קוקה-קולה קיד - הסרט

כמה חודשים לאחר מכן פגשתי את פראנק מורהאוז בניו-יורק. אנחנו חולפים יחד על פני הסיפורים קצרים שלו מגלים שבוקר מאטלנטה מופיע בשבעה מהם. אני בוחר בשם של אחד הסיפורים, "קוקה-קולה קיד" כשם כולל לסרט שיבוא. אחרי 11 או 13 טיוטות, ושמונה שנים יותר מאוחר, החלו הצילומים.

מכתב אהבה לקודאק

אוסטרליה היא ארץ מדהימה ביופיה. אני אוהב צבעים חיים. מצא חן בעיני המראה הבהיר של "מאקס הזועם מס' 2 - לוחם הדרכים" והאווירה המסתורית של "רייזורבק". "בוא נעשה מן הסרט הזה מכתב אהבה לקודאק", אמרתי לצלם דין סמלר, וזה מה שהוא עשה.

קוקה-קולה קיד - הדמות

מצא חן בעיני הרעיון של נער הקוקה-קולה. לא יכולתי להעלות על דעתי אפשרות כמו "נער ג'נרל אלקטריק" או "נער הפורד". די לשמוע את השם הזה, "נער הקוקה-קולה" וכבר מתפשט חיוך על הפנים. האם זה חיוך פאבלוביץ דרך אגב, מישהו אמר שאריק רוברטס דומה לדמות המצויירת של אל קאפ, ליל אבנר.

האם זה ברצינות?

ודאי שכן.

אמריקנה

הומניסטים שונאי אמריקה רואים בה את ניצחון הבינוניות: "אתה לוחץ על כפתור, אנחנו עושים את היתר". בעיניהם, העובדה שכל דבר קל להשגה, הוא בגידה באידיאלים של האנושות - עבודה-קשה והקרבה. אבל אני חושד שבסופו של דבר, אנשים אלה צריכים להתנגד גם לחשמל. הוגה הדעות הראשון מסוג זה ודאי הופיע עם המצאת הגלגל ושאל בדאגה מה יקרה עכשו, כאשר הכל יתחיל לנוע.

אוסטרליאנה

טוני בארי למד לרכב על גמל. לקראת סוף ההסרטה, הוא דיבר אל הגמל, והגמל ענה לו. מיקי, העכבר מחנות החיות, התנהג למופת, ללא צל של עצבנות. התוכי שיתף פעולה בכל. נראה שחיות ובני אדם חיים יחד טוב יותר באוסטרליה מבכל מקום אחר בעולם שאני מכיר. הם ידידותיים יותר זה לזה, משום שמתייחסים אליהם כאל שווים.

קוקה-קולה היתה, ראשית כל, תרופה

שעה שמורהאוז נאבק עם העיבוד של הסיפורים לתסריט, אני ערכתני מסע פרטי משלי סביב ההיסטוריה של קוקה-קולה; מסע משעשע ומועיל ביותר. קוקה-קולה נולדה לפני מאה שנה כ"משקה אינטלקטואלי מרגיע". היא נולדה בדרום אחרי התבוסה, בלב היאוש והמשבר. השוק הראשוני שלה צמח בתוך ההפרעות הפסיכוסומאטיות של התקופה; מלאנכוליה, קאטאטוניה, היסטריה, נדודי שינה, עצבנות. ממצאייה היו אנשים דתיים שהציעו את המשקה תחילה כרפואה ולאחר מכן כמשקה מרענן, בטול אלכוהול, לכל המשפחה.